

Flevoland

Memo Monkeypox

Mpox is een virusinfectie die oorspronkelijk vooral in West- en Midden-Afrika voorkwam. De ziekte is een zoönose: het kan van dier op mens overgaan. In Afrika brengen vooral knaagdieren, konijnen en apen het virus over op mensen. Mensen kunnen elkaar ook besmetten.

Er zijn twee hoofdgroepen (clades) van het mpox-virus: clade 1 en clade 2.

Het mpox-virus verspreidt zich vooral via direct, nauw contact. Bijvoorbeeld via huidcontact en seksueel contact. Ook kan het virus zich verspreiden door contact met bijvoorbeeld handdoeken of beddengoed van iemand met mpox. De kans dat het virus zich ook via de lucht verspreidt, is erg klein.

Clade 1 (nog niet gezien in Nederland):

Aard: Deze clade omvat de varianten 1a en de recent ontdekte 1b.

Omvang: Sinds 2023 is er een uitbraak van het mpoxvirus clade 1a en 1b gaande in Congo D.R. (Kinshasa). In 2024 verspreidde een nieuwe variant (clade 1b) zich naar nabijgelegen landen waar de ziekte normaal gesproken niet voorkomt. Op 14 augustus 2024 heeft de WHO de mpox-uitbraak daarom aangemerkt als internationale noodtoestand. De afgelopen maanden worden met name mpox-gevallen gemeld in Congo D.R. (Kinshasa), Burundi en Uganda.

Risico: Infecties met clade 1-virussen leiden vaak tot ernstigere ziekteverschijnselen en hebben een hogere sterfte dan infecties met clade 2-virussen.

Beheersmaatregelen: Mpoxvaccinatie kan overwogen worden voor gezondheidsmedewerkers (bijvoorbeeld artsen, verpleegkundigen, coassistenten en laboratoriumpersoneel) die worden uitgezonden naar een gebied met wijdverspreide transmissie en daarbij tijdens hun werkzaamheden risico lopen op blootstelling aan mpox.

Clade 2:

Aard: Komt van oorsprong voor in West-Afrika. Deze clade omvat de varianten 2a en 2b.

Omvang: In 2022 was er een wereldwijde uitbraak van variant 2b, die ook Nederland bereikte. De uitbraak trof voornamelijk mannen die seks hebben met mannen (MSM). Het mpox-virus circuleert nog steeds en de aantallen zieken nemen de laatste periode weer toe in Nederland. De infecties worden nog steeds gezien onder de bekende doelgroep van mannen die seks hebben met mannen (MSM) en transgender personen met wisselende seksuele contacten.

Risico: Infecties met clade 2-virussen verlopen over het algemeen milder dan die met clade 1.

Beheersmaatregelen: Naast meldingsplicht en bron- en contactonderzoek is preventieve vaccinatie aangeboden aan risicogroepen, met name MSM met meerdere seksuele partners. Daarnaast zijn voorlichtingscampagnes opgezet en worden hygiënemaatregelen bevorderd om de verspreiding te beperken. Actueel: Vanwege de toename van het aantal mpox-gevallen is besloten om de vaccinatie (mpox-PrEP) opnieuw aan te bieden. Het doel van de vaccinatie is om de huidige stijging af te remmen, toekomstige uitbraken te voorkomen en de ziektelast zo laag mogelijk te houden. Het streven is om eind Q1 2025 te starten met het aanbieden van mpox-PrEP aan de doelgroep via de CSG's. Hiervoor worden landelijk 15.000 vaccins beschikbaar gesteld. Op een later moment zal worden beoordeeld of mpox-PrEP in het kader van uitbraakbestrijding via de CSG's na september gecontinueerd wordt.

Meer informatie is beschikbaar via het RIVM: www.rivm.nl/mpox-apenpokken